

פרשת בלק (תשפ"ב)

ויבא אלקים אל בלעם לילה ויאמר לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם (כ"ב, כ')

הקשה האור החיים למה חזר בו הקב"ה מדעת ראשונה (כ"ב, י"ב) שעכב על ידו כדכתיב לא תלך עמהם לא תאר את העם כי ברוך הוא, מתחלה מה סבר ולבסוף מה סבר, עיין שם מה שתירץ. עוד יש להבין אחר שהלך בלעם עם שרי מואב כתיב (כ"ב, כ"ב) ויחר אף אלקים כי הולך הוא, ודקדקו כל המפרשים למה כעס הקב"ה הא נתן לו רשות לילך עמהם.

ויש לומר שהקב"ה השיב לבלעם לפי מה שאמר. דבלק אמר לבלעם (כ"ב, ו') ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה אולי אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר. אבל כשבלעם חזר ואמר להקב"ה את דברי בלק, אמר (כ"ב, י"א) עתה לכו קבה לי אותו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו, אבל לא הזכיר מה שאמר בלק כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר. וכשראה הקב"ה שבלעם בלבו רצה רק לקלל בני ישראל אמר לו (כ"ב, י"ב) לא תלך עמהם לא תאר את העם כי ברוך הוא. אבל כשאמר בלעם לשרי בלק (כ"ב, י"ח) אם יתן לי בלק מלא כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' אמר הקב"ה שאם כדברך הרי מה שאתה רוצה לילך עמהם הוא בשביל כסף ולא בשביל שאתה רוצה לקלל ישראל אם כן קום לך אתם. אבל מיד אחר זה הלך בלעם עם שרי מואב בלי הבטחת כסף וזהב אלא ברצונו לקלל ישראל וממילא כעס עליו הקב"ה. (נ.מ.)

וירא בלק (כ"ב, ב')

כבר נודעה חקירת הקדמונים למה נקראת הפרשה על שם גוי רשע שהשתדל בכל עת להרע לבני ישראל. ונראה לענ"ד על פי דברי האור החיים (כ"ב ו') שדקדק על תיבת לי בדברי בלק שאמר ועתה לכה נא ארה לי. ובזהר (קצ"ח, ע"א) כתיב שבלק ידע שבשרשו נמצא ניצוצות קדושות של מלכות בית דוד, ורצה שיכניס קללה בשרשו, שימחק לגמרי כדי שלא יצאו אותן הניצוצות קדושות לישראל ותמות נפשי עם פלישתים, על כן נענש דלא די שיצאו אלו ניצוצות הקדושות אלא שמו נזכר גם כן על הפרשה. (בן לאשרי)